

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา

1. ความเป็นมา

ด้วยจังหวัดสงขลา ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักพระราชเลขานุการ ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2548 เพื่อให้จังหวัดสงขลาพิจารณาจัดหาที่ดิน เพื่อจัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริจังหวัดสงขลา และต่อมา ราษฎรในพื้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ได้ขอให้จังหวัดสงขลา พิจารณาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ “ป่าทุ่งยุง” หมู่ที่ 3, 4, และ 5 ต.คลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา พื้นที่ 673-0-07 ไร่ เป็นที่ตั้งโครงการ และสำนักพระราชวัง ได้ขอใช้ที่ดินกองพลพัฒนาที่ 4 เพิ่มเติม 125-2-70.8 ไร่ โดยจังหวัดสงขลาได้ขอใช้ที่ดิน ตามมาตรา 9 รวมเนื้อที่ฟาร์มทั้งแปลง 798-2-77.8 ไร่

ในการนี้ พลเอกฉัตร บัญญัติ รองสมุหราชองครักษ์ และนายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขานุการ พระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ได้เดินทางไปตรวจสอบพื้นที่ที่อำเภอคลองหอยโข่ง เห็นว่ามีความเหมาะสม และมีศักยภาพที่จะนำมาเป็นฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

2. การสนองพระราชดำริฯ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร สงขลา ได้เข้าไปร่วมดำเนินการใน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมด้านการผลิตเห็ด และกิจกรรมด้านพืชไร่

3. วัตถุประสงค์

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

1. เป็นแหล่งอาหาร และจ้างแรงงานให้แก่เกษตรกรในพื้นที่
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร
3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้ และขยายผลความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำเกษตรด้านพืชและเห็ด

4. พื้นที่เป้าหมาย

4.1 พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

ตั้งอยู่ บ.เหนือ ม.3 ต.คลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา พิกัด E 654000 N 761000 ห่างจากสนามบินหาดใหญ่ลงมาทางใต้ประมาณ 10 กิโลเมตร เนื้อที่ประมาณ 798-2-77.8 ไร่

4.2 พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

กิจกรรมเห็ด : ดำเนินการบนพื้นที่ 1 ไร่ จำนวน 10 โรงเรือน โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตเห็ด

5. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

1. ฝ่ายพัฒนาและส่งเสริม สำนักพระราชวัง
2. จังหวัดสงขลา
 - อำเภอคลองหอยโข่ง
 - สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา
 - สำนักงานจังหวัดสงขลา
 - อบต.โคกม่วง / อบต.คลองหอยโข่ง
3. โครงการชลประทานสงขลา
4. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพังงา
5. สำนักงานทางหลวงชนบท
6. ศูนย์ทรัพยากรน้ำภาค 11 สงขลา
7. กองพลพัฒนาที่ 4 และ ช.พัน 402 จ.พัทลุง สำนักงานพัฒนาภาค 4 และ นพค. 43 จ.พัทลุง
8. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8
9. ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง
10. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสงขลา
11. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา
12. ศูนย์วิจัยพืชและพัฒนาการเกษตรสงขลา
13. สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 12 สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
14. สำนักงานประปาภูมิภาค เขต 5
15. บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)
16. ศูนย์บริการวิชาการที่ 8 กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

5.2 หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

5.2.1 หน่วยงานหลัก : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8

5.2.2 หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

กองแผนงานและวิชาการ

6. งบประมาณที่ได้รับ

6.1 งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ปี 2553 ได้รับจัดสรรงบประมาณ 270,000 บาท

6.2 งบอื่นๆ (ระบุ)

ไม่มี

7. ผลการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรม ศึกษา/ทดสอบ

7.1.1 กิจกรรมเพาะเห็ด

ได้ดำเนินการสร้างโรงเห็ดจำนวน 10 โรงเรือน แบ่งเป็น โรงเรือนเปิดดอก 7 โรง โรงบ่มเชื้อ 2 โรง และโรงปฏิบัติการ 1 โรง ซึ่งโรงเรือนเปิดดอกทั้ง 7 โรง ได้ทำการเปิดถุงเห็ดไปแล้วจำนวน 10,000 ก้อน ได้ผลผลิตเห็ดทั้งหมด 3,050 กิโลกรัม คิดเป็นรายได้ประมาณ 12,200 บาท

7.1.2 กิจกรรมพืชไร่

จากพื้นที่กิจกรรมพืชไร่ทั้งหมดรวม 6 ไร่ แบ่งออกเป็นการปลูกพืชเพื่อการหารายได้ 2 ชนิด คือ อ้อยคั้นน้ำ และข้าวโพดหวาน

อ้อยคั้นน้ำ พื้นที่ปลูกทั้งหมด 3 ไร่

ตั้งแต่ตุลาคม 2552 ถึง เมษายน 2553 ฟาร์มฯ มีรายได้จากอ้อยคั้นน้ำดังนี้คือ

1. จำหน่ายลำ กก.ละ 3 บาท จำนวน 3,290 กก. เป็นเงิน 9,870 บาท
2. จำหน่ายลำ กก.ละ 4 บาท จำนวน 3,822 กก. เป็นเงิน 15,288 บาท
3. จำหน่ายน้ำอ้อยขวดละ 8 บาท จำนวน 658 ขวด เป็นเงิน 5,264 บาท
4. จำหน่ายน้ำอ้อยขวดละ 10 บาท จำนวน 172 ขวด เป็นเงิน 1,720 บาท

รวมรายได้ทั้งหมด 32,142 บาท

ข้าวโพดหวาน มีพื้นที่เพื่อกิจกรรมนี้รวม 3 ไร่

การปลูกข้าวโพดหวานจะดำเนินการทยอยปลูกทุกสัปดาห์ครั้งละประมาณ 0.5 ไร่ โดยเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม 2553 เป็นต้นไป ก่อนจากนี้กิจกรรมต้องชะงักไปเนื่องจากที่ผ่านมาจากฟาร์มฯ ทำการปรับปรุงพื้นที่ส่วนนี้โดยมีการปรับปรุงระบบการให้น้ำและสระน้ำเพื่อให้พื้นที่มีความเหมาะสมกับการปลูกพืชมากยิ่งขึ้น

7.2. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

7.2.1 แปลงต้นแบบ / แปลงสาธิต

ไม่มี

7.2.2 การฝึกอบรม

ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตร “โรคแมลงศัตรูเห็ดและการจัดการ” ให้แก่สมาชิกผู้ปฏิบัติงานในโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ และเกษตรกรในพื้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง จำนวน 41 ราย โดยจัดฝึกอบรม ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553

7.2.3 การผลิตสื่อ / โสตทัศนอุปกรณ์

จัดทำเอกสารคำแนะนำการผลิตเห็ด

7.2.4 การจัดนิทรรศการ

จัดนิทรรศการสำหรับรับเสด็จ ฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จฯ ส่วนพระองค์ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552

7.2.5 ศึกษาดูงาน

1. วิทยากร (ด้านการผลิตเห็ด และพืชไร่) ในการศึกษาดูงาน “ปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติงานขับเคลื่อนขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ” ณ โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2553

2. วิทยากร (ด้านการการผลิตเห็ด) ในการศึกษาดูงาน “การผลิตเห็ด” ของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ณ โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา วันที่ 12 พฤษภาคม 2553

7.3 กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

ไม่มี

7.4 กิจกรรมประสานงาน ติดตามและประเมินผล

ไม่มี

8. ปัญหา / อุปสรรค

ไม่มี

ภาพที่ 1 กิจกรรมการผลิตเห็ด

ภาพที่ 2 กิจกรรมฝึกอบรม

ภาพที่ 3 การศึกษาดูงาน “ปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติงานขับเคลื่อนขยายผล โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ”

ภาพที่ 4 การศึกษาดูงาน “การผลิตเห็ด” ของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย